

Tot recordant vells i bells temps

Feli Blanch i Vidal

«Esforceu-vos a entrar per la porta estreta» (Lc 13,24). M'aturo en aquesta cita llucana i penso: ben cert! Més d'un tindrem feina per poder esmunyir-nos per aquesta porta estreta... Tanmateix, en el meu imaginari, també n'hi ha una altra, de porta: la porta principal, espaiosa i noble...

Vaig conèixer en Lluís M. quan, als 16 anys, en acabar el batxillerat superior, vaig deixar Vilafranca del Penedès per residir a Tarragona i poder estudiar Magisteri. A la maleta, hi portava més projectes que equipatge. També moltes pors.

A Vilafranca, els moviments d'Acció Catòlica especialitzada estaven molt arrelats, per la qual cosa, en començar el curs, vaig donar veus per la Normal per indagar qui era de la JEC: m'hi volia incorporar. «La JEC?»; ningú en sabia res de res.

Tanmateix, algunes companyes de la residència de Santa Madrona estudiaven a l'institut, i elles van saber, perfectament, a què em referia: «La JEC!, i tant!, ho porta mossèn Moncunill, tot això... Per què no hi parles?»

Així, doncs, amb cita de dia i hora, és com, tímidament, vaig anar a veure en Lluís M., llavors encara ensotanat, és clar. Em va rebre amb tota l'amabilitat del món, com si ens coneguéssim de sempre. Com a anècdota, encara recordo el tip de riure que es va fer quan li vaig dir que, les monges, de l'única cosa que m'havien parlat era de «pecats»...

Vam concloure la trobada amb el teu oferiment que, si aconseguíem formar grup, també t'ocuparies de la Normal, ja que no hi havia ningú que ens pogués acompanyar.

Bondat, acolliment, compromís... Ho vaig descobrir en aquell primer contacte i ho he confirmat al llarg dels anys.

Ben aviat un grup de noies, i més endavant nois, es van interessar per aquestes trobades de revisió de vida amb la pedagogia pròpia de tots els moviments d'Acció Catòlica especialitzada: veure, jutjar i actuar; és a dir, examinar la vida normal

d'homes i dones i, a la llum de l'Evangeli, veure el que cal canviar, i intentar ser com llevat enmig de la massa.

Des que, l'any 1924, el sacerdot belga Joseph Cardijn va fundar la Joventut Obrera Catòlica (JOC) convençut que els obrers són els apòstols naturals dels obrers, van sorgir, a Bèlgica i França, tot un seguit de moviments del mateix caire que després s'internacionalitzaren: la Joventut Estudiant Catòlica (JEC) neix a França, l'any 1929; la Joventut Independent Catòlica (JIC), la Joventut Agrària Catòlica (JAC) i altres àmbits.

Era l'aportació pròpia i organitzada del laïcat a la missió de l'Església.

Catalunya acollí aquests nous moviments d'Acció Catòlica amb la creació, l'any 31, de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, el fejocisme, una adaptació, a la catalana, que Mn. Albert Bonet féu de la JOC belga, però adreçada a tots els joves. A banda de l'aspecte religiós, promovien actes culturals, recreatius, aplecs, excursions...; el cardenal Vidal i Barraquer tingué un gran interès en la seva aprovació.

La guerra i la postguerra foren molt dures per a aquest moviment de militància compromesa i amb arrelament al país: a alguns militants els costà la vida.

Tots aquests moviments d'Església progressista, a Espanya, van tenir tensions amb l'episcopat —molt lligat al règim polític— per la seva presa de posició davant de fets de la societat i, encara que el Concili Vaticà II els legitimava, la jerarquia no els veia amb bons ulls i els van deixar morir com si ja haguessin acabat llur missió, malgrat tenir una total vigència.

També, a França, la JEC tingué tensions amb l'episcopat i amb el govern, però, malgrat ser durament reprimida, tornà a reeixir.

Així, doncs, si tornem a la nostra història, en Lluís M. fou el consiliari de la JEC, també a la Normal. Assabentàrem la directora, la Sra. Noguera, de l'existència d'aquest moviment cristià d'estudiants, i va oferir-nos tot el seu suport.

A l'inici del curs següent van enviar a la Normal «un director espiritual»; no sé qui el devia reclamar. Era Mn. Ramon M. Sans, superior del Seminari. En incorporar-se, va assumir el càrrec de consiliari.

Tanmateix, l'amistat personal amb en Lluís M. ja era per sempre.

També recordo un recés que, el darrer curs, ens vas fer per Setmana Santa. Mn. Sans et va demanar si podries fer-nos un recés al grup de la Normal, i vas dir que sí. Vam anar tres dies a Vilafranca, al Molí d'en Rovira. Ens vas parlar del que és el nucli essencial del missatge cristià.

Tot el que ens deies era tan nou..., les vivències van ser tantes...!

Vam marxar de Tarragona tots dos alhora.

Jo tornava a Vilafranca, amb el Magisteri acabat, a treballar al mateix col·legi de monges on havia estudiat («les dels pecats»...). «Evangelitza-les!», em vas dir, encara ho recordaves.

Llavors vaig assabentar-me que t'enviaven a Cervià... I vaig pensar: Mare de Déu, quina una n'hi han fet!



Lluís M. viatja amb tren a Salzburg (Àustria) per assistir a un congrés internacional de la JEC, estiu de 1966. (Foto: Arxiu familiar)

Quan, més endavant, vaig saber que et casaves, ho vaig entendre. Sempre havia tingut el pressentiment que, per la teva manera de ser, eres una persona a qui esqueia de fer camí cap al Pare/Mare acompanyat, no en solitari.

I pel que fa a la porta que deia abans, jo crec que hi ha una «porta gran» reservada per als exclosos de la història: els POBRES. Tots aquells que han estat desposseïts del que, pel sol fet de néixer, pertany a tothom: els que han mort de fam, els que no han tingut accés a l'educació ni a guarir les seves malalties..., els que no han tingut sostre... També els que han treballat per la pau i la justícia i s'han fet pobres pels germans...

Per a elles i ells, la porta dels BENAURATS!

I tu, Lluís, crec jo que també hi tindràs dret, perquè vas ser desposseït del teu ministeri —com tants d'altres— sense cap fonament evangèlic. Jo he llegit a la Paraula que l'amor de parella és obra de Déu, enlloc diu que sigui un obstacle per servir-lo. I el que no és Paraula de Déu, és paraula d'home. I, per tant, jo penso que no dóna dret a desposseir ningú de res.

I amb la Maria —quina excel·lent companya!— heu anat fent camí junts, i la colla ha anat creixent amb el do dels vostres fills.

Lluís M.: celebra, feliçment, els 80 anys amb un gran pastís. Un pastís amb «cire-reta» inclosa: la Bruna! Bufeu, tots dos, ben fort, les espelmes.

I que sigui per molts anys!

La Selva del Camp, agost de 2013